

ראש השנה כא. (שורה ראשונה) עד כב. (משנה ראשונה)

ביאורים

חילול שבת לשם קידוש החודש – רמב"ם: כל מלאכה שאסורה בשבת נדחית בפני קידוש החודש. פני יהושע: רק מלאכה שאסורה בלאו (כמו מחמר וכיו"ב) אבל איסורי סקילה לא נדחו.

יום-כיפור בבבל:

- א. ללא מידע אחר מניחים שאלול היה חסר וצמים רק יום אחד (היו שהחמירו על עצמם לצום יומיים יו"כ).
- ב. מקבלים עדות על עיבור החודש רק ממי ששמע על כך במפורש מבית הדין הגדול.
- ג. אם העדות הגיעה אחרי שהצום הסתיים – לא צריך לעשות יו"כ נוסף.

ניסן מחוץ לארץ ישראל

מקום שהשלוחים מספיקים להגיע אליו לפני פסח, אך לא לפני סוכות:

עושים גם בפסח - יו"ט שני של גלויות - גזירה משום תשרי.

תקופת ניסן חייבת להתחיל עד י"ד ניסן, לכן:

אם היא אמורה להתחיל ב-ט"ו ניסן: יש לעבר את אדר.

אם היא אמורה להתחיל ב-ט"ז ניסן: יש לעבר את השנה.

הנמצאים בים בניסן ולא יודעים את התאריך בחודש:

יבערו חמץ ביום שיראו שהירח מחשיך אחר שעת הזריחה.

ביבשה זה מתרחש ב-ט"ו לחודש, אך בים (שהאופק פתוח) זה מתרחש כבר בי"ד לחודש.

משנה

מתי עדים שראו את הלבנה מחללים שבת?

לאחר החורבן (בעקבות תקנת ריב"ז):

רק על ניסן ותשרי.

- 1. כי בהם יוצאים שלוחים לחו"ל.
- 2. בחודשים אלו תלויים זמני החגים.

בזמן המקדש:

על כל החודשים.

מדוע? כדי שיקריבו קרבן ר"ח בזמנו.

מניין שמחללים שבת כדי להודיע לבי"ד (על כך שראו את הירח)?
 "אלה מוצדי ה'... אֵכָר תִּקְרָא אֹתָם מֵאֲצֵט".

מניין שאין מחללים שבת כדי להודיע לציבור הרחב (על כך שקידשו את החודש)?
 "אֵכָר תִּקְרָא..." – על הקריאה מחללים שבת ולא על ההודעה לציבור.

בחודשים אלו השלוחים יוצאים רק כשומעים במפורש מפי ב"ד שקידשו את החודש.
 (בשאר החודשים - כשברור שהחודש יתקדש למחרת - השלוחים יוצאים כבר בערב)

משנה

ירח שנראה בבירור

ת"ק: מחללים עליו (את השבת).

ר' יוסי: אין מחללים עליו.

מעשה שבאו יותר מ-40 זוגות עדים:

ר"ע עיכבם (כדי שלא יחללו עוד שבת).

ר"ג: אין לעכבם (כדי לא למנוע מהם בעתיד לבוא).

ר' יהודה: לא היה זה ר' עקיבא, אלא איש ששמו 'שזפר',
ובעקבות מעשה זה הורידוהו מתפקידו.

"בקש קהלת למצוא דברי חפץ"

דעה א': בקש להיות כמשה,
אך יצתה בת קול ואמרה לו: "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה".

דעה ב': בקש לדון דינים שבלב ללא עדים והתראה,
אך יצתה בת קול ואמרה לו: "על פי שנים עדים". (ר' רש"ש)

דעה ב' סוברת שבנביאים לא קם כמשה, אך כן במלכים.